

KISAPÁTI 2040

A 2026. augusztus 13-án tartott fórum összefoglalója

2026. augusztus 13-án a Múlt-Jelen-Jövő Egyesület egy nyitott beszélgetést szervezett minden, Kisapáti és a Szent György-hegy jövőjében érintett, azt szívén viselő érdekelt számára. A beszélgetésen végigvettük azokat a stratégiaileg fontos tématerületeket, amelyeket a majdani új településfejlesztési koncepció szabályozni, kezelni hivatott. Egyesületünk vállalta, hogy a beszélgetés során elhangzott véleményeket, javaslatokat rögzítjük és a hivatalos javaslattételi eljárásban eljuttatjuk az Önkormányzat felé. Az alábbi dokumentum a beszélgetésen elhangzottakat foglalja össze, nem pedig a Múlt-Jelen-Jövő Egyesület javaslatainak összefoglalása. A sorrend nem fontossági sorrendet mutat, hanem egy lista. Ebben a listában szerepelnek olyan elemek is, amelyek konkrétságuk miatt nem feltétlenül egy koncepció szintjéhez illeszkednek, viszont ezeket is mindenképp rögzíteni szerettük volna, mivel több esetben általános igényeket jeleznek.

A beszélgetés vonalvezetője Kisapáti 2040-es jövőképeinek kérdése volt, tehát hogy a következő 10-15 évben milyen elvárt, kívánatos változások, fejlesztések vagy éppen az megőrzendőnek ítélt értékek vonatkozásában szeretnék az itt élők az Önkormányzat tevékeny közreműködését. Az erre a kérdésre elhangzottakat 6 fő témakör mentén foglaltuk össze. A dokumentum második felében azon kérdésekre adott válaszokat, javaslatokat foglaltuk össze, miszerint mit nem szeretnének megélni a következő 10-15 évben a résztvevők.

I. Az élhető Kisapáti (és Szent György-hegy) jellemzői

I/1. Településkép, építészet és infrastrukturális fejlesztések

A falu és a hegy épített környezetének, útjainak, közműveinek és rendezettségének kérdései.

- A falu megőrzi a hagyományos (kulturális és természeti) szépséget.
- HÉSZ általi szabályozással valóban egységes képet mutató épületek - a HÉSZ ebből a szempontból történő felülvizsgálata és mindenek előtt egységes és következetes betartatása szükséges.
- A faluban „tisztá udvar, rendes ház” képe / Rendezett falubeli porták / A falu rendezett, gondozatlan ingatlanok helyett rendezett ingatlanokkal rendelkezzen / Az udvarok rendezettek és szépek / A házak karban vannak tartva / Megtisztított magánporták. (*sokszorosán visszatérő gondolat, elvárás*). A beszélgetésben egyértelműen megfogalmazódott, hogy a rendezett településkép közös érdek, amennyiben valakinek nincs lehetősége (pl. kora miatt) rendben tartani/rendbe hozni, közösségi összefogással is segíteni kell. Amennyiben viszont az elhanyagoltság a tulajdonos hibája, fontos lenne a következetes számonkérés, a szabályok betartatása.
- Az önkormányzatnak törekedni kell arra, hogy minél kevesebb üresen álló ingatlan legyen a faluban (elsősorban a belterületi részekben) - a jövőbeni új lakóterületek kijelölését, bevonását, beépítésének szorgalmazását erre tekintettel szükséges alakítani.
- Közművek elérhetősége. Levegőben vezetett villanyvezetékek helyett azok föld alá vitele szükséges.
- A közterületek vonatkozásában: a jól karbantartott területek, tiszta és ápoltság iránti igény szintén többszörösen megfogalmazódott.
- A beszélgetés során visszatérő gócpont volt a bolt/pékség környéke, ahol több szempontból beavatkozás, fejlesztés szükséges:

- A bolttal szembeni falat (majorsági épület) esztétikailag rendbe tenni - ideális esetben valamilyen kreatív megoldással (akár falfestménnyel), ha az nem lehetséges, akkor is egy esztétikus és rendezett képet teremteni.
- A rózsakert helyett parkoló (a bolt és a pékség látogatóinak) - vagy ha nem is itt, de a parkolási helyzet mielőbbi rendezése szükséges (nem tiltással, hanem megfelelő kialakításokkal)
- A Bem Apó utcai közlekedési állapotok rendezése, a falu képet egyértelműen rontó magán-és közterületi állapotok felszámolása
- A terület zöldítése - árnyat adó fák telepítése

I/2. Közlekedés, utak és közbiztonság

Forgalomcsökkentés, gyalogos- és kerékpáros infrastruktúra, utak állapota és a rend fenntartása.

- A hegyi forgalom csökkentése, korlátozása, jobb szabályozása egyértelmű igényként fogalmazódott meg - ehhez kapcsolódóan az alábbi javaslatok hangoztak el:
 - A hegyi autós forgalom korlátozása szükséges
 - A Szent György-hegy legyen egy "forgalomcsökkentett hegy"
 - A hegy „érintetlensége” megőrzése érdekében: pl. a hegyen legyen korlátozott az átmenő forgalom, az arra alkalmatlan utakon ne legyen kétirányú forgalom, ne legyen aszfaltút sem
 - Jól járható utak szükségesek, de ehhez nem feltétlenül a hegyi utak aszfaltozása szükséges
 - A HÉSZ-ben feltüntetett utak valóban járhatóak legyenek
 - A súlykorlátozások betartatása szükséges (jelenleg jellemzően az az önkormányzat hozzáállása, hogy a táblák kihelyezésén túl nincs eszköze, ez azonban nem jelent megoldást)
 - Lehetőség szerint a hegyi forgalmat csökkentendő a hegyen sorompó(k) kihelyezése. Konkrét igényként fogalmazódott meg, hogy a turistaház felé vezető úton (vagy minél lejjebb) sorompó kihelyezése - mindenképp el kell kerülni, hogy a turisták számára opció legyen a bazaltorgonák autóval történő megközelítése.
 - Parkoló(k) kijelölése a hegy lábánál annak érdekében, hogy a csak napközbeni programra érkező turisták ne terheljék tovább az autósforgalmat a hegyen. Két konkrét, az itt élők többségét nagyban zavaró helyzet került kiemelésre:
 - az előző pontban említett turistaházhoz/bazaltorgonákhoz felmenő forgalom
 - a Taberna Infinito hegyet terhelő forgalma.

Mindkét esetben egyértelműen a hegy lábánál kell parkolási lehetőséget teremteni, és a két célpont onnan gyalogosan legyen elérhető.

- A falun belüli közlekedéssel kapcsolatban az alábbiak hangoztak el:
 - A falun belül jól járható és árnyat adó fákkal (fasorokkal) kísért járdák szükségesek
 - Zebra, gyalogos átkelőhely kijelölése szükséges (legalább a bolt/buszmegálló, a Kultúrház/Önkormányzat épülete környékén)
 - Sebességmérő kihelyezését mindenképp szorgalmazni kell (ha mást nem, egy ál-sebességmérőt kihelyezni), fekvőrendőrk elhelyezése a mellékutakon sebesség csökkentés céljából.
 - Az utcán (különösen a Kossuth utcán), az utóbbi időben egyre inkább jellemző utcán parkolást szabályozni szükséges. Más településeken vannak erre jó példák, ahol ugyanilyen településszerkezet mellett sikerült teljesen megszüntetni utakon/utcákon parkolást). A falu lakóinak a házak előtt parkolását is korlátozni szükséges. Aki teheti, álljon be az udvarába.

- A falu utcáinak forgalom-szabályozása: a lehetséges egyirányúsítás megvizsgálása.
- Árnyas és biztonságos kerékpárutak a szomszédos településekre (elsősorban Nemesgulács a kiemelt fontosságú a vasútállomás miatt is, de a Tapolcával való biztonságos összeköttetés is fontos).
- Az előző pontokban foglaltak betartásához kapcsolódóan nagyon jó lenne egy polgárőrség-szerű csapat/őrjárat a hegyen (amely ezeken túl közbiztonság, tűzvédelem, és az egyéb veszélyek (pl. ökológiai) megelőzése/elhárítása szempontjából is kiemelten fontos és hasznos lenne)

I/3. Zöldterületek, természetvédelem és környezetgazdálkodás

Fásítás, növényzet, vízmegtartás, klímatudatosság és fenntartható tájhasználat.

- A hegyet megkülönböztető természeti értékek megőrzése, védelme - A tájkarakter védelme kiemelten fontos kell, hogy legyen.
- Mind az Önkormányzat, mind a közösség felé elvárás, hogy ne feléljük, hanem megőrizzük és jól használjuk a természet adottságainkat.
- Tanulva a 2026-os aszály és szinte állandósult fokozott tűzveszélyből: prioritásként kell kezelni a településre és a hegyre vonatkozó vízutvonal és a tűzkockázati térkép készítését - a helyiek tapasztalatai és a szakma irányelvei alapján.
- Egyértelmű igényként fogalmazódott meg, hogy olyan tervek, intézkedések, szabályozások szükségesek, amelyek segítségével eredményesen tudjuk helyben megtartani a vizet, tudunk felkészülni az aszályra, a tűzveszélyre. Ehhez kapcsolódóan a következők hangoztak el:
 - Esővíz megtartása magán- és közterületeken, esőkertek építése
 - Helyi vízgazdálkodási, aszálykezelési, öntözési stratégia
- Mind a faluban, mind azon kívül is sokkal több fával betelepített terület szükséges. Azon utcákban, ahol lehetséges, fasorok ültetése szükséges (kivéve a szűk utcák). A nyári hőségben is élvezhető közterületek megteremtése, bővítése érdekében jelentős fásítás, és általában a többszintes zöldfelületeket megteremtő, bokrokban, évelőkben gazdag területek kialakítása szükséges a köz- és magánterületeken.

A közterületként használható zöldterületeket fejleszteni, bővíteni és mindenekelőtt a már meglévőket gondozni szükséges. A zöldfelületek gondozása, fenntartása újszerű megközelítést igényel - erre a falunak készülnie kell.

- Kisapáti jövőképeben egyértelműen egy természetközeli, sokkal zöldebb, fákkal, átgondolt ökoszisztémával rendelkező falu képe jelenik meg.
- Nagyobb erdőfelületek szükségesek (pl. a valóságban már beerdősült területek erdővé minősítésével is).
- Községi komposztáló / Szelektív hulladékgyűjtők kihelyezése.
- A helyi közösségi életben fontos lenne a zöld edukáció: a zöld gondolkodás terjesztése, helyben, egyének által is használható ismeretek terjesztése, a tudatosabb energia- és vízhasználat ösztönzését célzó programok, kampányok.

I/4. Mezőgazdaság, tájhasználat és helyi gazdaság

A szőlőművelés megőrzése, kistermelők, üzletek és munkahelyteremtés.

- Arra a kérdésre, miszerint a helyiek szerint a jövőben is a Szent György-hegy szőlőhegy voltát kell-e megőrizni, egyértelmű igen volt a válasz. Ehhez kapcsolódóan az alábbi vélemények, javaslatok hangoztak el:

- a hegy jövője szempontjából egyértelműen a szőlőtermesztés megmaradását kell támogatni, erősíteni. A hegy elsődlegesen szőlőtermő terület és csak másodsorban lehet nyaralóterület.
- közös érdekünk, hogy a hegyi területek minél nagyobb aránya legyen ténylegesen művelve
- fontolóra kellene venni, hogy a szőlő helyett mást is lehessen ültetni - ezzel a gondozatlan, üresen álló területek csökkenthetők is lehetnek (itt viszont fontos, hogy a tájkarakter megőrzése érdekében ez egy tudatosan átgondolt döntés legyen)
- a cél, hogy művelt szőlő- és gyümölcsfa-ültetvényekkel legyen tele a hegy
- a szőlőtelepítés megoldása a „pangó” helyeken
- A helyi gazdaságnak elsősorban a mezőgazdaság megőrzése, a helyben történő mezőgazdasági termelés, a kistermelők körének bővülése, a sikeres helyi borászatok tudnak fellendülést adni. A megfogalmazott vélemények szerint nem érdemes abban gondolkodni, hogy valami nagyobb foglalkoztató a faluba költözik (pl. egy üzem) és nem is ezt kell feltétlenül szorgalmazni. Az Önkormányzattól a helyi gazdálkodók, termelők, őstermelők támogatását, a velük való tudatos együttműködést várják el annak érdekében, hogy egy befogadó és támogató vállalkozói környezet alakulhasson ki Kisapátiban.

Ez a támogató gazdasági környezet kulcsfontosságú abból a szempontból is, hogy fiatalok, fiatal családok idevonzására akkor van esély, ha helyben is rendelkezésre áll munkahely (nem elég, hogy pl. Tapolcán van - bár ott sincs nagyon), mert nem tudjuk felvenni a versenyt az olcsóbb ingatlanokkal rendelkező környező településekkel - csak akkor, ha helyben is található megélhetés.

- Nagyon fontos, hogy a faluközpontban működő kisbolt és pékség 10-15 év múlva is itt legyen, működjön.
- Fontos lenne, hogy a faluban további, a helyieket és a turistákat is kiszolgáló szolgáltatók települjenek be, és legyen falusi kocsmá, vendéglő, co-working iroda a faluban (és egyik se fent a hegyen!), vagy a már itt élők tudjanak pl. falusi vendégasztalt formában szolgáltatást nyújtani.
- Igény fogalmazódott meg egy rendszeres termelői és használati piacra is.

I/5. Közösségi élet, kultúra és helyi identitás

Összetartás, programok, helyi közösségi terek és a falu lakossági összetétele.

- Szinte az összes hozzászóló részéről - a fenti kézzelfogható javaslatokon túl - megfogalmazódott egy békében, egyetértésben élő lakosság igénye. E vonatkozásban az alábbi aspektusokat foglalmazták meg:
 - Keresztény, összetartó közösség
 - Egy valódi, aktív, összetartó, befogadó, közösség
 - Egy egymásra figyelő, jó közösség, ahol mindenki együttműködik, hogy a falut széppé tegye és felújítsa, és támogatják egymást mentalitásban és gondolkodásban
 - A helyi identitás és az emberi érték védelmének fontossága
 - Az ingatlan tulajdonosok legyenek egyenrangúak („hegyiek” és „falubeliek”)
- Nem előregedő lakosság, ahol sok fiatal család lel otthonra, legyenek azok betelepülők vagy itt maradt fiatal családok. Egy olyan falu vágya fogalmazódott meg, ahol emberek vannak az utcákon, a parkban és a kávézóban. Ahol árnyékos, jó minőségű közösségi terek vannak (pl. játszótér, Stég), ahol jó lenni. Ahol a kultúrház mint központi közösségi hely működik.
- Igény fogalmazódott meg a kulturális programok bővebb kínálatára, többek között a hegyi természeti és épített örökség bevonásával megvalósuló programokra, tanfolyamokra, táborokra, akár egy művésztelep elindítására is.

Mind a helyi közösségi életet, mind pedig a helyi zöldfelületek minőségét támogatná egy „Kertbarát kör” kialakítása és a kertkultúra tudatos népszerűsítését szolgáló programok (veteményesek mindenhol!).

I/6. Életminőség, csend és közszolgáltatások

A lakókörnyezet nyugalalmát és tisztaságát biztosító szempontok.

- Számos hozzászóló részéről fogalmazódott meg, hogy a zajcsökkentés és a fényszennyezés csökkentésének igénye az alábbi megközelítésekben:
 - Kisapátit a csend és a nyugalom jellemezze
 - Kevesebb zajos tevékenység (pl. zajos vendégek, zajos rendezvények, Diska majorbeli komoly zajterheléssel járó fesztiválok, rendezvények)
 - Egyfajta “csendes falu program” gyanánt legyenek napok, amikor nem szól a fűkasza, a fűrész, stb.
- A fényszennyezés visszaszorítása, az indokolatlan köz-és magánvilágítások használatának korlátozása szükséges. Védjük tudatosan a csillagos égbolt látványát.
- A biztonsági célokat szolgáló közvilágítás szükséges
- Rendszeresen karbantartott, takarított buszmegálló
- Szép, a faluhoz méltó temető

II. Mit NEM szeretnének látni, megélni a következő 10-15 évben Kisapátiban és a Szent György-hegyen?

II/1. Beépítés, tájkép és építészeti karakter

Ebbe a kategóriába a tájba nem illő építkezések, a túlzott modernizáció és a hegy karakterének megváltozása tartozik.

- A hegyen ne legyenek kerítések (az erre vonatkozó szabályok betartatása szükséges!)
- Illegálisan épült, túlméretezett házak a hegyen
- „Budai” villák
- „Civilizált” a hegy
- Badacsony-jellegű a hegy
- Modernizált és „megcsinált” utak a hegyen
- Poros/köves, használhatatlan pumpapálya a zöldfelület helyett a faluban
- Szálloda
- Nyaralók a szőlő/bortermelés helyett

II/2. Turizmus, kereskedelem és túlszűfoeltság

A nem fenntartható turizmussal, a zavaró üzleti tevékenységekkel és a túlszűfoeltsággal kapcsolatos felvetések.

- Turistaparadicsommá válás / turistákkal túlszűfoelt falu és hegy
- Taberna Infinito és hasonló, ide, a tájba nem illő hasonló helyek
- Illegális építményekben működő, üzletszerűen folytatott tevékenység
- Több átgondolatlan fejlesztés még a növekedés kedvéért sem — további vendéglátóhelyek, turisztikai attrakciók, térkövezések, betonozások, parkolók stb.

II/3. Közlekedés, infrastruktúra és zavaró tényezők

A járműforgalom, a parkolás, a zaj- és fényszennyezés témaköre.

- A Bem apó utcai egymás hegyén-hátán parkolás
- Autóval a hegyen kényelemből közlekedő turisták
- Még a jelenleginél is nagyobb autóforgalom
- Turistaquadok a hegyi utakon
- Leromlott állapotú, gondozatlan köves utak a hegyen
- Ledől/lebontott bástyák a hegyi utak mentén
- Fényszennyezés, zajszennyezés (ezen belül is külön nevesítve)
 - Közvilágítás a hegyen
 - Indokolatlan mértékben kivilágított udvarok és házak
 - Zajos és bulis éjszakák

II/4. Területhasználat, iparosítás és szabályozás

A mezőgazdasági területek védelme, az iparosítás elleni fellépés és a területfoglalások.

- Illegális útfoglalók a hegyen (ezek akadályozása, felszámolása szükséges!)
- A hegy alatti mezőgazdasági területek belterületbe vonása (ez nem lehet valós fejlesztési irány)
- Ipari központok betelepülése a faluba/hegy alatti területekre (ez sem lehet valós fejlesztési irány)
- Vízipalackozó üzem beindulása (rengeteg ellenérvet vet fel)

II/5. Természetvédelem, tájhasználat és környezetállapot

A szőlők, erdők, növényzet és a természeti környezet pusztulása vagy elhanyagoltsága.

- Eltűnő szőlőterületek, visszaszoruló erdők
- Műveletlen, gondozatlan hegyi területek
- Tővig vágott, kiszáradt gyep, ökológiai temetőként funkcionáló kertek
- Közterületekre olyan növényfajok telepítése, amely minden szakmai javaslatnak ellentmond (pl. szibériai szil telepítése a sportpálya környékére)
- Egzotikus, idegenhonos növények
- Környezetszennyezés

II/6. Közösség, társadalom és lakhatás

A helyi lakosság elidegenedése, a közösség szétesése és az ingatlanok állapota.

- A falu lakóinak és a hegyen élőknek a szétválása, elidegenedése
- Széthúzó közösség
- Békétlenség, bezárkózó otthonok, gyermekek hiánya
- Bevándorlók
- Rendezetlen, gondozatlan ingatlanok a faluban
- Üres és romló állapotú házak a faluban és a hegyen